

ULUSLARARASI
KADIN VE HUKUK SEMPOZYUMU

TÜRKİYE
BAROLAR BİRLİĞİ

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
HUKUK FAKÜLTESİ

KADIN VE HUKUK

ULUSLARARASI İNSAN HAKLARI BELGELERİNİN GELİŞİM SÜRECİNDE KADININ YERİ

Arş Gör. Özgem Tuğçe GÜMÜŞ[□]

Uluslararası insan hakları hukukunun gelişimi, insan hakları metinlerinin, çoğunlukla toplumların belirli bir kesiminin deneyimleri sonucunda şekillendiğini göstermektedir. Bugün uluslararası alanda kabul edilen, kadın ve erkeğin, insan haklarından eşit bir biçimde faydalanabileceği yaklaşımının arkasında erkek odaklı bir tarih yattığı söylenebilmektedir. Çalışmada, Batı coğrafyasında ortaya çıkan ve insan hakları hukukunun kaynakları arasında gösterilen önemli ulusal ve uluslararası belgelerin koruma alanında “kadın”ın ne şekilde ve hangi sebeplerle kapsam dışında bırakıldığına odaklanılacaktır. Söz konusu husus, metinlerin yazım dilinden ve kamusal alan-özel alan tartışmasından hareketle, tarihsel süreç ile birlikte ele alınacaktır. Tarihsel süreçte özellikle kadınlar tarafından yürütülen siyasal ve toplumsal mücadelelerin de insan hakları hukukunun gelişimi bağlamında ele alınacağı çalışmada, dönemin önde gelen hak savunucuları tarafından yazılan alternatif metinlere de değinilecektir. Çalışma, uluslararası insan hakları hukukunun gelişim sürecinde insan hakları belgelerinin daha kapsayıcı bir niteliğe erişmesine yönelik mücadelelerin sonucu olan “kadının insan hakları” kavramı ve bunun bir yansıması olarak kadına özgü sorunların ilk kez uluslararası bir insan hakları belgesinde doğrudan ele alındığı “Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW)” ile sonuca götürülecektir.

Anahtar Kelimeler: İnsan hakları, kadın, kadın hakları, kadının insan hakları, kamusal alan-özel alan

[□] Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Genel Kamu Hukuku Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi, (ozgemgumus@gazi.edu.tr)